

Πειραιάς, 8 Μαρτίου 2022

Αριθ. Πρωτ.: ΓΠ - 165

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Προς : - Υπουργό Οικονομικών
κ. Χρήστο Σταϊκούρα

Κοιν.: - Υπουργείο Οικονομικών
Αυτοτελές Τμήμα
Κοινοβουλευτικού Ελέγχου,
Υπόψη: κ. Χ. Κυρλιγκίτση
Email: c.kyrligkitsi@minfin.gr

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

Σε απάντηση της αναφοράς με αρ. πρωτ.1623/25.2.2022 Βουλευτών του **ΜÉΡΑ25**, η οποία μας διαβιβάστηκε με το υπ' αρ. 27155/28.2.2022 έγγραφο του Αυτοτελούς Τμήματος Κοινοβουλευτικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών, με θέμα: «*Καταγγελίες του Συλλόγου Ιδιωτικών Υπαλλήλων "Η ΕΝΩΣΗ" για την εργοδότηρια "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ (ΕΛΣΤΑΤ)" και τις απαράδεκτες συνθήκες εργασίας των απογραφένων*», σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η Απογραφή Πληθυσμού-Κατοικιών 2021, η πρώτη ψηφιακή Απογραφή στη Χώρα μας, διενεργήθηκε από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 763/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις Απογραφές Πληθυσμού και Στέγασης και του Νόμου 4772/2021 (ΦΕΚ 17/ Α' / 5-2-2021). Στο Νόμο, που ψηφίστηκε με ευρύτατη πλειοψηφία στη Βουλή, περιλαμβάνονται αναλυτικά οι μεταβλητές, ο τρόπος διενέργειας, τα όργανα της Απογραφής (συμπεριλαμβανομένων των Απογραφένων), καθώς και το καθεστώς και η αποζημίωση των Τομεαρχών, των Απογραφένων και των Συνοδών-Διερμηνέων στις Γενικές Απογραφές 2021 (Γεωργίας-Κτηνοτροφίας, Κτιρίων και Πληθυσμού-Κατοικιών). Ειδικότερα, «*έργο των Απογραφένων, είναι η διενέργεια της Απογραφής Πληθυσμού Κατοικιών (Π-Κ) σύμφωνα με τις οδηγίες της ΕΛΣΤΑΤ*».

Η ΕΛΣΤΑΤ κάλεσε με την υπ' αριθ. ΓΠ-360/26.8.2021 πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος¹ (ΠΕΕ) όσους ενδιαφερόμενους επιθυμούσαν να απασχοληθούν ως Απογραφείς στην Απογραφή Πληθυσμού-Κατοικιών 2021, να υποβάλουν αίτηση για ένταξη στο Μητρώο Απογραφένων. Οι κανόνες και οι διαδικασίες, όπως η διαδικασία υποβολής αίτησης, το σύστημα επιλογής και ανάθεσης έργου, οι φάσεις του έργου, η αναλυτική περιγραφή εργασιών, οι όροι συνεργασίας, η μοριοδότηση, η επιλογή, η παρακολούθηση της πορείας του έργου, η αποζημίωση κ.λπ. περιγράφονται αναλυτικά στην πρόσκληση. Οι Απογραφείς υπέβαλαν ηλεκτρονικά, κατά την αίτησή τους, δήλωση αποδοχής των όρων συνεργασίας τους με την ΕΛΣΤΑΤ, όπως αναλυτικά περιγράφονται στην ΠΕΕ.

Στη σύμβαση έργου που οι Απογραφείς συνήψαν με την ΕΛΣΤΑΤ, κατόπιν της επιλογής τους μέσω μοριοδότησης, συμφωνήθηκε αναλυτικά το περιεχόμενο του έργου, ο τρόπος εκτέλεσής του και η αμοιβή για την εκτέλεση του έργου. Κατά τη λειτουργία της σύμβασης αυτής η ΕΛΣΤΑΤ δεν αποτελεί εργοδότη των Απογραφένων, αφού αφενός δεν μπορεί να συνάψει σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου με μια τέτοια διαδικασία, αφετέρου η σύμβαση στην ουσία της δεν φέρει τα συστατικά στοιχεία της σύμβασης εργασίας, δεν αποσκοπεί στην εκμετάλλευση της εργασίας των Απογραφένων, αλλά μόνο στην επίτευξη συγκεκριμένου έργου, δεν προβλέπεται ούτε απαιτείται συγκεκριμένο ωράριο εργασίας και δεν υπάγονται οι

¹https://www.statistics.gr/documents/20181/17327061/%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%A3%CE%9A%CE%9B%CE%97%CE%A3%CE%97+%CE%91%CE%A0%CE%9F%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%A6%CE%95%CE%A9%CE%9D+%CE%A0%CE%9A_260821.pdf/ab4bb9e0-8ea7-e4a2-8b28-ef561376a748

Απογραφείς στο διευθυντικό δικαίωμα εργοδότη, αλλά αντίθετα λειτουργούν βάσει των συγκεκριμένων δεσμεύσεων που αναλαμβάνουν δυνάμει της σχετικής σύμβασης για την εκτέλεση του έργου. Οι Απογραφείς των Γενικών Απογραφών 2021 δεν αποτελούν ιδιωτικούς υπαλλήλους, δεν έχουν κάποια σχέση με την ΕΛΣΤΑΤ πέραν της αναφερθείσας και, εκ της ιδιότητάς τους ως Απογραφέντων, δεν έλκουν κάποιο δικαίωμα έναντι του ελληνικού δημοσίου πέραν της καταβολής της αποζημίωσής τους, σύμφωνα με τους όρους της ΠΕΕ, στην οποία συμμετείχαν.

Ειδικότερα, στην παράγραφο γ του Κεφαλαίου Ι αναφέρεται αναλυτικά το αντικείμενο του έργου των Απογραφέντων κατά φάσεις. Ρητά αναφέρεται ότι: «το αντικείμενο της απασχόλησής τους είναι ενιαίο και αδιάσπαστο», και αποτελείται από τις εξής εργασίες/φάσεις:

α) Παρακολούθηση εκπαιδευτικού σεμιναρίου, για τη διαδικασία διενέργειας της Απογραφής Πληθυσμού-Κατοικιών και τον τρόπο συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων και παραλαβή του απογραφικού υλικού.

β) Αναγνώριση της περιοχής ευθύνης τους και διανομής στις κατοικίες του ενημερωτικού εντύπου στο οποίο αναγράφουν τον «κωδικό απογραφής» για την αυτοαπογραφή των νοικοκυριών.

γ) Παρακολούθηση, κατά τη διάρκεια της ηλεκτρονικής αυτοαπογραφής, της πορείας καταχώρισης των ερωτηματολογίων των αυτοαπογραφόμενων μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής απογραφής και παροχή τυχόν διευκρινήσεων στους αυτοαπογραφόμενους.

δ) Μετά το πέρας του χρονικού διαστήματος της αυτοαπογραφής, εντοπισμός των κατοικιών που θα πρέπει να επισκεφθούν, προκειμένου να συλλέξουν τα στοιχεία για τις κατοικίες και τα μέλη των νοικοκυριών, με έντυπα ερωτηματολόγια. Τα ερωτηματολόγια που έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά ελέγχονται από τους Απογραφείς για την πληρότητα των απαντήσεων εντός των ερωτηματολογίων.

ε) Έλεγχος πλήρως και ορθώς συμπληρωμένων ερωτηματολογίων για όλες τις κατοικίες, συλλογικά καταλύματα και λουπούς κατοικούμενους χώρους.

στ) Καταχώριση όλων τα συλλεγέντων έντυπων ερωτηματολογίων στην ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή με την ολοκλήρωση της συλλογής των στοιχείων της Απογραφής Πληθυσμού-Κατοικιών.

ζ) Παράδοση στον αρμόδιο Τομέα όλων των συμπληρωθέντων έντυπων ερωτηματολογίων και τυχόν μη χρησιμοποιηθέντος υλικού, σύμφωνα με τις οδηγίες της ΕΛΣΤΑΤ.

Στο πλαίσιο διασφάλισης της δημόσιας υγείας, και φυσικά της υγείας των οργάνων της, η ΕΛΣΤΑΤ σχεδίασε και πραγματοποίησε την Απογραφή Πληθυσμού-Κατοικιών 2021 με υβριδικό σύστημα, που προέβλεπε σε πρώτη φάση την ηλεκτρονική αυτοαπογραφή των νοικοκυριών μέσω ειδικής διαδικτυακής εφαρμογής και, για όσα νοικοκυριά δεν ήταν δυνατή η ηλεκτρονική αυτοαπογραφή, η συμπλήρωση σε δεύτερη φάση έντυπων ερωτηματολογίων από τους Απογραφείς, είτε δια ζώσης είτε τηλεφωνικά, είτε με διανομή έντυπων ερωτηματολογίου και συμπλήρωσης του από το νοικοκυριό, χωρίς την παρουσία του/της Απογραφέα.

Σύμφωνα με τους όρους της ΠΕΕ, το έργο των Απογραφέντων ολοκληρώνεται ύστερα από έλεγχο και έγκριση των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων από τον αρμόδιο Επόπτη και την παράδοση του συνόλου του υλικού σε αυτόν. Σε περίπτωση που δεν ολοκληρωθεί το σύνολο του έργου δεν καταβάλλεται η αμοιβή. Εξαίρεση υφίσταται σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης για λόγους που δεν άπτονται της υπαιτιότητας του Απογραφέα, κατόπιν πιστοποίησης από τον αρμόδιο Επόπτη.

Η αποζημίωση των Απογραφέντων καθορίζεται με βάση το παραδοθέν έργο, με συγκεκριμένο ποσό ανά ερωτηματολόγιο, το οποίο είναι σταθερό ανά οικία και προσαυξάνεται ανάλογα με τα άτομα που απογράφηκαν σε κάθε οικία. Η αποζημίωση υπολογίζεται με βάση τα πλήρως και ορθώς συμπληρωμένα και καταχωρισθέντα ερωτηματολόγια κατοικιών και ατόμων, σύμφωνα με την υπ' αρ. 5440/Β4-1125/6.8.2021 (ΦΕΚ Β' 3701) Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, εφόσον ολοκληρωθεί το σύνολο του έργου και μετά το πέρας αυτού. Κάθε Απογραφέας λαμβάνει την ίδια αποζημίωση ανά ερωτηματολόγιο, τόσο για τα ερωτηματολόγια που συμπλήρωσε ο ίδιος, με τη διαδικασία της συνέντευξης, όσο και για τα ερωτηματολόγια που οι πολίτες συμπλήρωσαν και οριστικοποίησαν μόνοι τους μέσω της διαδικασίας της Αυτοαπογραφής. Στην άνω Απόφαση ορίζεται επίσης ότι στην αμοιβή των ερωτηματολογίων συμπεριλαμβάνονται τυχόν δαπάνες μετακίνησης, τηλεφωνίας και χρήσης διαδικτύου (internet) για τη συμπλήρωση και υποβολή των ερωτηματολογίων. Στην παράγραφο θ του κεφαλαίου Ι της ΠΕΕ επισημαίνεται ότι «η ΕΛΣΤΑΤ δεν καταβάλλει αποζημίωση για οδοιπορικά έξοδα στους Απογραφείς Π-Κ. Κατά συνέπεια, οι υποψήφιοι πρέπει να δηλώνουν προτίμηση μόνο σε Δημοτική Ενότητα στην οποία κρίνουν ότι μπορούν να μεταβούν με ίδια έξοδα».

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 18 του ν. 4772/2021 οι Απογραφείς υπάγονται στον ν. 4308/2014 (Α' 251) ή στα άρθρα 36, 39 και 41 του 4387/2016 (Α' 85), ανάλογα με το εκδιδόμενο φορολογικό παραστατικό, ενώ οι Απογραφείς που δεν εκδίδουν τιμολόγιο αμείβονται με τίτλο κτήσης, σύμφωνα με το άρθρο 55 του ν. 4509/2017 (Α' 201). Οι πληρωμές πραγματοποιούνται μετά την παράδοση και τον έλεγχο ορθότητας και πληρότητας των ερωτηματολογίων που έχουν συλλεχθεί και την έκδοση του σχετικού χρηματικού εντάλματος πληρωμής, σύμφωνα με το νόμο. Η διαδικασία υπολογισμού και πραγματοποίησης των σχετικών πληρωμών βρίσκεται σε εξέλιξη.

Τέλος, σε σχέση με το χρόνο εκτέλεσης του έργου των Απογραφών, και σύμφωνα με τους κανόνες ποιότητας που προβλέπονται, ορίστηκαν τα χρονικά διαστήματα διενέργειας της Απογραφής (Αυτοαπογραφής και Απογραφής με έντυπα ερωτηματολόγια) και δόθηκε στους Απογραφείς ικανός χρόνος προκειμένου να απογράψουν το σύνολο των πολιτών / κατοικιών, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιοσυγκρατικές συνθήκες κάθε περιοχής. Οι παρατάσεις στο χρόνο των σταδίων της Απογραφής δόθηκαν ακριβώς για να επιτρέψουν στους Απογραφείς να ολοκληρώσουν το έργο τους, δηλαδή να ολοκληρώσουν τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων που τους είχαν ανατεθεί και οι ίδιοι αποδέχθηκαν κατά την σύναψη της σύμβασης και που δεν είχαν ολοκληρώσει κατά την αρχική λήξη του κάθε σταδίου. Σε περίπτωση που Απογραφέας είχε ολοκληρώσει την εργασία του δεν ήταν υποχρεωμένος φυσικά να απασχολείται από την ΕΛΣΤΑΤ ή να αναλάβει επιπλέον ερωτηματολόγια, μπορούσε όμως να το κάνει εφόσον το επιθυμούσε, με την αντίστοιχη επιπλέον αμοιβή για κάθε επιπλέον ερωτηματολόγιο.

Με εκτίμηση

Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος